

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Žalostno tovarištvo.

V največjem poetičnem delu nemške literature, Goethejevemu Faustu, pravi mlada Margareta v svojem pravem dobrem instinktu ljubimcu Faustu, ki je bil v hudičevej Mefistovej družbi k njej prišel:

Es thut mir lang' schon weh',
Dass ich dich in der Gesellschaft seh'.

In prav ravno tako moramo vzdihniti tudi dobri Avstrijci zlasti Slovani, ko vidimo, da se naša avstrijska vnanja politika vedno bolj z Nemčijo brati, da gremo v tem zelo dvomljivem tovarištvu zmirom nekako dalje, da nas politično družbovanje z Nemčijo kompromitira pred Francozi, Angleži, Rusi, Italijani, balkanskimi narodi, sploh pred vsem svetom. Mi bi se te tovarišije Avstrije z Nemčijo nič ne bali, ko bi pomenila res mir ali ko bi bila res le garancija, da nas potlej vselej požrešna in nikoli nikjer priljubljena Nemčija lepo pri miru pusti. Ali naš politični instinkt nam govori, da Nemčija ali Bismark le Avstrijo zlorabi, da nas misli le za nemške namene upotrebiti — in, za Boga, kostij avstro-slovanskih vojakov bi pa vendar tudi škoda bilo pretirati in lomiti za nemško samopridnost in nemške vselej Slovanstvu protivne nakane. Da bi avstrijski Slovani sami Slovanstvu grob kopali?

Treba le, da človek nemške časnike v roke vzame, pa se prepriča, kako tere Nemce črna skrb in se le oni tolažijo z zvezo Nemčije z Avstrijo. Boje se Francoske, boje se Rusije, Anglije, boje treh imen z G: Gambette, Gorčakova, Gladstona, in v tej bojazni jim je v tolažbo, da jim bode Avstrija pomagala. Celò v konservativno-katoliškem listu je

te dni brati: „Angesichts dieser Gefahren steht nächst Gott unsere Hoffnung auf dem Pflichtgefühl unserer Armee und auf dem Bündnisse mit Oesterreich, welches durch den Besuch des Ministers v. Haymerle in Friedrichsruhe auf's Neue bestätigt wird.“ Dalje je treba le pomisliti, da je bil Bismark tačas na Dunaj prišel prositi pomoči in prijateljstva, ko se je najbolj govorilo o njegovej sovražnosti do Rusije, oni isti Bismark, ki je prej to našo monarhijo „v srce suniti“ hotel. To vse so vendar same reči, ki nam avstrijskim Slovanom večidel dopadati ne morejo, ker pri tem nemamo nič pridobiti, v nevarnosti pa smo, da izgubimo mnogo, ali celò, da bi morali za svoje rodne vrage kostanj iz ognja vleči.

Francoski listi zdaj bolj nego katerega drugega naroda javna glasila izražajo mnenje narodovo in vlade francoske. V teh listih, in sicer v zelo resnih in konservativnih, kakor je „Journal des debats“ beremo nekaj sovražen duh Avstriji. Pa vse to zavoljo naše nesrečne zveze z Nemčijo. In drug konservativen list, katoliški „Univers“, je oni dan, ravno tačas, ko je „Republique française“ branila nasproti dunajskim judovskim listom balkanske Slované, pisal za zvezo Francije z Rusijo. To zvezo je naglašal konservativni organ zlasti s to motivacijo, ker se je Avstrija približala Nemčiji. Francoski list je spominjal, da je bil leta 1875 ruski car Aleksander II. tist rešitelj, ki nij pustil Bismarku drugič pasti čez nepripravljeno Francosko in jo uničiti. Torej da je Rusija jedini naradni zaveznik Francije. — Da, bila bi tudi jedini naradni zaveznik Avstrije, ko bi se ta ne dala v nemške vojnice vprezati!

Ravno zdaj ob potovanju cesarjevem v

Galicijo je nastalo po vsega sveta novinah polno konjunktur in ugibanj. „Po potovanju cesarja Franca Josipa v Dalmacijo prišel je Hercegovski vstanek, prišla orientalna vojska; po potovanju njegovem v Galicijo pride vojska z Rusijo.“ Tako se ugiblje najbolj in pravi Nemci bi to želeli, namreč, da bi Avstrija šla v boj zoper Rusijo Nemcem kostanj iz žrjavice jemati. Ali pravi Avstrijci in zlasti avstrijski Slovani bi morali na ves glas izreči, da proti Rusiji nemamo ničesa iskati!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. septembra.

O politiki zdanjega avstrijskega ministerstva se piše v „A. A. Ztg.“ tako-le: Državnemu zboru avstrijskemu naj se predloži zakon, ki bode nemškemu jeziku puščal ono položeno, katero mu gre po zgodovini, dá pa jezikom drugih narodnosti tudi najširše koncesije, bolje več, nego menj, kajti premaihe koncesije bi druge narodnosti samo žalile. To bi pomirjenja ne pospeševalo, katero na vsak način potrebujemo. To pa se mora najhitreje zgoditi. Mej tem časom pa se tolažimo s tem, da zdanje razmere itak dolgo trajati ne morejo.

Vnanje države.

Iz Peterburga dohaja važen glas, da so se dogovarjanja mej ruskim vnanjim ministerstvom ter kitajskim odposlancem markizom Tzengom uže prenehala in da se je glede Kuldže sklenila mej Rusijo ter Kitajsko pogodba, katera se bode v Pekingu podpisala. V to svrhu gre baron Bicov tja. Rusko-kitajski preprij je tedaj končno rešen, zato je tudi baron Jomini prevzel začasno vodstvo v ruskem vnanjem ministerstvu ter je šel tajni svetnik, Gorčakovljev tovariš, baron Giers na dopust.

O zvezi balkanskih držav, katero je tem priporočeval francoski list „République

Listek.

Tonček in Jožek.

(Črtica iz dijaškega življenja, spisal Spectabilis.)

Tonček je bil v sedmjej šoli, Jožek pa v petej; oba sta bila brihtna dečka, kakor se pravi, Jožek še bolj, kakor Tonček in v opatiji celjskej sta imela službo oba pri pokojnem blage uspomene Matiji Vodušku.

Bilo je v navadi, da je imel opat Matija Vodušek okolo sebe po dva gimnazijalna dijak, katera sta mu po redu stregla pri sv. maši in pri stolu, ter sta podjedno opravljala službo strežaja, tajnika, ekonoma in še več drugih; sicer se jima pa nij preslabo godilo nigdar, kakor bomo vidili.

Kadar je prišel sv. Matija 24. februarja v navadnem, a dné 25. februarja v prestopnem letu, je povabil opat celjski na obed ali k večerji svoje prijatelje in znanke, drugi so prišli

tudi brez povabila, in vsak je dobro došel, a Tonček in Jožek sta stregla oba, samo ka se je Jožek rajši motal okolo kuhinje, dočim je Tonček navadno imel vino pod ključem.

Ko je potem prišel enkrat sv. Anton, Tončekov patron, je tudi Tonček povabil svoje prijatelje k sebi v opatijo in nanosil jim je vina v obilju izpod svojega ključa, a domača jungfer kuharica je tudi imela mehko srce, pa je priredila Tončkovim gostom malo večerjico, in ko so se v prijateljskem krogu v pritličnih prostorih celjske opatije mlada grla razmočila, so zapeli Tončkovi gosti eno prav tiho, samo da ne bi hišnega gospodarja motili v spanji.

Ko so s prvo pesnico gotovi bili in se nij čul zvonec, ki se je navadno oglasil, kadar je večje društvo zbrano bilo pri Tončku in pri Jožku, so intonirali drugo in potem tretjo; ali še nijso bili zgotovili tretjo, uže se odpro vrata Tončkove in Jožkove sobe, a na pragu se prikaže prijazna podoba celjskega opata.

Družbi je kar sapo zaprlo in ubrani glasovi so mahom obtičali pevcem v grlu.

„Le naprej, le naprej, studiosi generosi!“ se oglasi hišni gospodar, in ko so se začeli Tončkovi gosti zavedati in vstajati, je opat porinil na čelu sedečega dijak, za en sede nazaj, pa se je vsedel na njegovo mesto, čisto tako, ko da je prišel mej svoje navadne goste.

Tončku je sicer bilo tesno okolo srca, pa se je tolažil in mislil si je: če bom tudi poklican jutri „na besedo“ k opatu, bom se uže izgovoril kako tako, da ne bo hude ure.

Ko je predsedujoči opat s svojjo prijaznostjo mladeniče nekoliko utolažil, tako, da so zopet poskušali peti, prinese jungfer kuharica sama in lastnoročno polno skledo krafelcev v sobo, in ko zagleda opata na čelu družbe sedečega, se tako prestraši, da kar zapodi od daleč skledo na stol in zbeži.

„Jožek! pojdi, pojdi in reci, naj jungfer noter pridejo!“ reče opat čez en čas.

Française", odgovarja rumunski list „Romanul“ ter pravi, da je Rumuncem ta ideja jako prijetna. „Z veseljem bi mi videli, ako bi ožje ter močnejše vezi družile manjše vstočne države.“

Preko Dunaja javlja se v angleški „Standard“, da se porta ne protivi združenju **Vshodnje Rumelije** z Bolgarijo, zato da je baje ruski poslanik v Carigradu obljubil Turčiji, da se ne bode nanjo pritiskalo za odstopljenje Tesalije in Epira Grkom.

Vtorek je bila v Londonu velika **irska** demonstracija. 10 do 15.000 ljudi se je zbralo, da so protestovali zoper zavrženje predloge ob odškodovanji irskih najemnikov po gospodski zbornici. Navzočni so bili tudi irski parlamentni poslanci. Vsi so sklenili ostro resolucijo zoper angleško zgorenje zbornice obrneno, katero so imenovali „zbornico graščakov“.

Dopisi.

Iz Dolenjega Logateca 8. septem. [Izviren dopis.] Včeraj ob 3/4. uri zjutraj došel je tu sem — kakor vam je bilo uže telefonično poročano — deželni predsednik gosp. Winkler. Spremljala sta ga vladni svetovalec g. Fladung in deželni gozdni nadzornik g. Gol. Sprejem je bil uže na kolodvoru jako slovesen: občinski odbor dolenje logaški, krajni šolski svet, odbor gozdnega oskrbnništva, c. kr. okrajni glavar Mahkot, podpredsednik „logaškega bralnega društva“ in požarne straže predstavili so se gosp. deželnemu predsedniku. Tukajšnja požarna straža postavila se je dvovrstno od kolodvora do blizu postaje postavljenega krasnega slavoloka, ki je bil z napisom „dobro došli“ in mnogimi slovenskimi in cesarskimi zastavami ter grbi okinčan. Ko so se predstavljale posamezne deputacije zapeli so pevci ubranim in krepkim glasom dve pesni. Ko je tukajšnji župan Mulej g. deželnega predsednika slovensko nagovoril in pozdravil, zahvalil se je on ginjen v lepej slovenščini njemu in drugim za tako slovesen sprejem. Ko pa je predsednik končal svoj govor zadoneli so krepki živio-klici pomnoženi z grmenjem možnarjev.

Gospod deželni predsednik, vladni svetovalec g. Fladung in dr. zajutrkovali so v gostilni „pri volu“ potem pa si ogledali dolenje logaško šolo in cerkev. Ob 9. uri odšli so gg. deželni predsednik in omenjeni gospodje, občinski odbor in odbor gozdnega oskrbnništva v tukajšnji gozd, zaradi katerega je gospod deželni predsednik tu sem prišel.

Ob 1/2. uri vrnil so se iz gozda in so pri g. okrajnem glavarju obedovali. Združeni dolenje in gorenje logaški pevci zapeli so mej otedom pod oknom cesarsko pesen, „U boj“

in še par slovenskih pesnij. G. deželni predsednik se je pevcem z „dobro-klici“ z okna zahvalil.

V gorenjem Logatcu napravljen bil je tudi lep slavolok s slovenskimi in cesarskimi zastavami in okusnimi napisi „Slava gospodu deželnemu predsedniku“ in „dobro došli“. Hiše bile so okinčane z nebrojnimi narodnimi in cesarskimi zastavami, „na taboru“ pa so neprenehoma možnari pokali.

Po obedu ogledal si je gosp. predsednik spremljan od gorenje logaškega občinskega odbora, krajnega šolskega sveta in duhovščine ondoto šolo in cerkev, potem ogledali so si še gorenjo logaški gozd.

Vrnivši se iz gozda odpeljal se je gospod deželni predsednik s spremstvom in več družih Logatčanov proti Planini.

Ko si je g. deželni predsednik s svojim spremstvom vred šolo in cerkev ogledal odpeljal se je na Rakek kjer za njegov prihod vedeli niso.

Iz Rakeka odpeljal se je z brzovlakom v Ljubljano. Dospevši v Logatec bil je zopet slovesno pozdravljen: logaška požarna straža pričakovala ga je z lampijoni poleg vlaka, za njo pa so bila razpostavljena bengalična ognja rudeče-modro-bela; raketi frčali so v zrak in še druga umetna ognja bila so prižgana. Gospod deželni predsednik stopil je iz vagona, gosp. Sicherl nagovoril ga je v imenu požarne straže slovensko on pa se je ginjen za tako sijajno ovacijo srčno zahvalil. Pevci so mej tem časom še eno zapeli, možnarjev grom in od stotine zbranega ljudstva krepki živio-klici so pretresali v mirnej noči temni zrak.

Iz Haloz 5. sept. [Izv. dop.] Oprostite, da mi do sedaj nij bilo mogoče objaviti častne za ves slovenski narod pomenljive slovesnosti, katero so obhajali župljani sv. Barbare v Halozah dne 25. avgusta t. l. Godilo se je vse precej tajno a tem sijajnije. Zgodaj zjutraj je močen strel iz možnarjev in fino vbrano v klenk zvonjenje vsem ondoto župljanom naznanjalo veliko radost, katera je vsakega blago čutečega vzviševala v značne visočine, kajti mej prostim pukom, posebno pa mej našim zelo priljubljen, od celega omikanega slovenskega sveta poznat in visoko slavljen veleum, slovenski pisatelj, navdušeno narodni župnik g. Božidar Raič praznoval je tridesetletnico svojega svečenitva. Uže ime Božidar Raič pretrese vsakega pošteno čutečega narodnjaka, tembolj vzvišuje pa vse človeške čuti še njegova lastna blaga impozantna osebnost in veleumnost. Čeravno je

včasih curkoma lilo, kar je tudi bilo vzrok, da se nij vdeležilo one slovesnosti več rodoljubov in njegovih osebnih prijateljev, vendar je uže ob 1/2. uri bilo zbrano vse polno barbarskih Haložanov okoli cerkve, željno pričakajoči zagledati skoraj mili obraz, kateri je sicer vsem uže popolnoma poznat, a ta dan posebno navduševalen za vse, svojega duševnega oče, očca Haložanov. Ob 7. uri prikaže se njegova blaga oseba, spremljana od farovža do župne cerkve od več rodoljubov, njegovih prijateljev, mej mogočnim bobnjenjem po dolinah močno bučečim pokanjem možnarjev in jako prijetnim v klenk zvonjenjem dospe naš zelo priljubljen svečar do cerkve, na kar se je na mah cerkev natlačila naših vestnih k narodnej zvesti skoz dvajset let po našem navduševalnem svečaru popolnoma probujenih župljanov. Blagi naš oča čital je sam slovesno sv. mašo in mej temi popevali smo prvo mašo od znanega g. Ivana Miklošiča. Zalo okinčana cerkev, slavolok z narodnimi trobojnicami pred cerkvo in nad farovžem, vse to in še mnogo drugEGA je naredilo globok vtis na vsakega, želeč vsemogočna pomoč daj nam po tridesetih in še več letih včakati zopet takšne slovesnosti v slavo in diko takšnega veleuma, navduševalca in delavca za narodovo obče dobro.

Naj omenjam samo napitnic, katere so se vršile pri izvrstnej vinskej kapljici. Omenjati moram prelepe napitnice g. ovdi se za profesorja učečega Lovro Požarja, kateri je zgodovinsko na različne narode oziraje se dokazival, da naš narod slovenski čistimi rokami, neomadeževan s pohlepnostjo do tujih pravic in posestev priborečih si morebiti mečem v roki in napolnjenimi potoki nedolžne človeške krvi nastopa svetovno pozorišče. Kar si je narod naš priboril si je lastnimi znanostnimi, navdarjenostjo in srčnostjo. Zjedinjene vse te lastnosti so pa v našem denšnjem svečarju, borečem se duševno in gmotno veliko požrtvovalnostjo za zjedinjenje Slovenije, za zjedinjenje Jugoslavjanstva, za slavo Vseslavjanstva. Bog daj mnogo, mnogo takšnih pospeševateljev te ideje in Bog mu daj včakati še trideset let mladniškim duhom delujočemu na vresničenje ove vzvišene pomisli.

Domače stvari.

— (Ženska povožena.) Včeraj je hlapec tukajšnjega trgovca s težkim vozom z deskami naloženim povozil neko žensko pri mesarskem mostu. Pravijo, da ga tolikanj ne zadene krivda, ker je nad žensko vpil, ali ona

Jožek je šel v kuhinjo, pa nij nič opravil, tudi Tonček je hodil, ali jungfer le nij hotela priti v sobo, ampak zaklenila je kuhinjo za soboj.

Ko je bilo uže blizu polunoči, se je opat poslovil in je odišel, tudi dijaki so odšli vsak na svoj dom in spali so dobro vsi, samo Tonček in jungfer nijsta mogla zaspati precej dolgo, ker je vest pekla enega zavoljo vina, drugo zavoljo krafelcev.

Sledeče jutro je ministriral Tonček v kapelici matere božje sedem žalostij, in nij bil poklican „na besedo“, tudi jungfer nij bila poklicana.

Jožek je rad izostal včasih do desete ali pol enajste ure po noči, to mu je bila slaba navada, in če nij našel odprtih vrat, je pa preko taistih splezal, ker je bil dober turnar, in vselej je srečno prišel; samo enkrat, ko je bil dokolovratil ob navedenej pol enajstej uri do opatijskih vrat, se je kot Sokol in spe zavihtil na vrh, pa ko se je ravno hotel na dru-

gej strani spustiti na dvorišče, zasliši prijazen glas iz opatovega okna: „Jožek, kaj si ti?“

Ko strele so zadele Jožeka te sicer ne ostre besede in ko mrtvo truplo se je zvalil na trdi tlak dvoriščni z vrha vrat naš Jožek.

Opat zapre okno in hiti čez stopnice doli na dvorišče gledat svojega mrtvega Jožka, ali tega nij bilo nikjer videti, nikjer več najti. Gré v sobo Tončkovo in Jožkovo, pa kliče: „Tonček, Tonček! je li Jožek doma? Užgi svečo!“ Tonček prižge svečo, opat se svečo v roki gré gledat in res najde Jožka pod odejo, ali čisto praznično oblečenega in s klobukom na glavi.

„Ti norček ti, pa s klobukom spi!“ reče opat, postavi svečo na stolec kraj Tončkove postelje in otide, vesel, da Jožek tako lepo spi, če tudi s klobukom na glavi, in da nij mrtev.

Ko so pri sv. Miklavži gori na bregu imeli cerkveni shod, je izročil opat svojemu

Tončku ključ od pivnice na bregu in rekel mu je: „To imaš ključ, Tonček, daj godcem vina, vsakemu po en polič, a gospodom le daj več, kolikor bodo hoteli piti, toliko jim daj.“

Ko je tistega dne opat stal doma pred oknom in gledal na št. Miklavški breg, je čul, kako so ljudje veseli na bregu, in kako godci v eno mer „tuš“ igrajo. Kaj je neki to? Kaj bi bilo; gospodje so veseli bili v gorici opatovej in so Tončka mej se posadili, a ko je Tonček mej gospodo sedel, se mu nij hotelo streči in meriti vina godcem, in zato jim je ključ od pivnice predal za tisto popoludné, in to je storilo, da so „tuši“ postajali vedno gostejši in hrupniji na št. Miklavškem bregu.

Ko je prišel Tonček se št. Miklavškega brega domov, je moral Jožek še tisti večer odvzeti Tončku ključ in ga nositi opatu; tudi je dobil Jožek nalog, naj se pride prijaviti ob petej uri v jutro.

Ko se Jožek prijavi drugi dan ob petej

ga nij slišala, ker je baje gluha bila. Revica je bila tako poškodovana, da je umrla. Na mestu je bilo polno krvi.

— (Trtna uš.) Iz privatnega pisma g. R. Dolenca posnemljemo, da je v Velikej Dolini predvčeranjem preiskaval vinograde uže na 35 mestih. „Hvala Bogu brez jako nezaželenega uspeha. Denes me je, — pravi — dež od dela odvrnil“.

— (Premeščenje.) G. Franc Ivanetič rodom Slovenec je prestavljen iz Trebinja za vojaškega kaplana v Innsbruck.

— („Cecilijno društvo“) tukajšnje bode imelo v ponedeljek dne 13. septembra t. l. občni zbor z naslednjimi točkami: 1. Ob osmih zjutraj: slovesna sv. maša v stolnici: a) „Missa s. Caeciliae“, zložil dr. J. Benz. b) Graduale „Benedicta et venerabilis“, zložil J. Krejči. c) Offertorium „Ave Maria“, zložil dr. Fr. Liszt; vse 4glasno z orgljami. d) „Introitus in Communio“, gregorijanski koral z orgljami po J. Hanischu. 2. Ob desetih: društveno zborovanje v knezoškofjski dvorani. To bode obsegalo: a) nagovor predsednikov, b) poročilo tajnikovo, c) poročilo glasbenega vodije, d) poročilo blagajnikovo, e) razne nasvete, f) volitev prestojništva po § 9. društvenih pravil in sicer α) predsednika, β) tajnika, ki je ob jednem podpredsednik, γ) glasbenega vodije, δ) blagajnika in ε) 5 drugih odbornikov. 3. Ob treh popoldne: slovenske večernice v frančiškanskej cerkvi: a) „Molim te ponižno“ zložil Ett. b) „Češčena Marija“, zložil Nedvčd. c) „Zaupno k tebi pridemo“, zložil A. Foerster. 4. Zvečer zabava. K zborovanju uljudno vabi vse drušvenike, k drugim slovesnostim pa sploh vse prijatelje glasbe odbor.

— (Duhovenske izpremembe v ljubljanskej škofiji.) G. Fr. Šveiger je dobil duhovnijo Radovico. — G. Jak. Strupi, duh. pom. pri sv. Lovrencu ob Tem., je prestavljen v Trnovo. — G. Jan. Pfeifer, benef. v Hrastju, gre v začasni pokoj. — Prestavljeni so še gg. kapl.: Fr. Rozman iz Višnje gore na Vinico; Jožef Borštnar iz Vinice v Višnjo goro; Janez Vaksel iz Begunj v Metliko; Gasp. Vilman iz Metlike na Mirno. Novomašniki gg.: Val. Eržen v Škofjo Loko; J. Janežič gre na Dunaj v višji nauke; Fr. Perpar v Črnomelj; Janez Smrekar v Polhov gradec; Janez Hudovernik v Smlednik; Ljud. Jenko v Št. Peter pri novem mestu; And. Karlin v Begunje; Janez Šega v Radeče pri Zid. mostu; Mart. Strumbel k Fari pri Kostelu. — G. A.

Zaman iz Smlednika pod Semič; g. Avg. Turk iz Polhovega gradca v Mengeš; g. Jan. Sušnik iz Radeč v Selca.

— (Za rešitev človeškega življenja) je dobila Meta Košir iz Radovljanskega okraja od dež. vlade talijo 26 gld. 25 kr., ker je 28. junija t. l. dva otroka Franca in Marijo Odar iz Save pred utopljenjem otela.

— (Razbojniki.) Oroženih 6 tolovajev zvezalo je posestniku Pišku v Hotinji vasi pri Mariboru po noči hišne dveri in začelo v klet lomiti. K sreči bili so odgnani. Na pobegu je eden tolovaj iz samokresa ustrelil pa nij zadel.

— (Škandalno gospodarjenje nemških liberalcev v Mariboru.) Uže v našem dopisu iz Maribora v predzadnji številki našega lista je bilo o tem predmetu govoreno. Naj posnamemo, kaj piše o tem „Slovenski Gospodar“, ker vendar je baš zdaj pred volitvijo menda nekoliko važno posvetiti, kako Duhatschi, Schmiedereri, Seidli in drugi taki gospodje „liberalno“ gospodarijo s tujim denarjem. „Gospodar“ piše: „Dne 29. avg. t. l. bili so v Maribor od g. dr. Schmiedererja pozvani vsi načelniki 14 okrajnih zastopov, katerih last je „kreisamt“ z vrtom vred, da mu pomagajo zastran g. Seidlovega računa iz zadreg. Sešlo se je 10 gospodov: Jož. Zemljč je zastopal radgonski okraj, dr. Duhatsch pa Mahrenberg vsled pooblastila, Fr. Reimoser nemški Landsberg, Stainz in Ivnik, Fr. Kada ormoški in ljutomerski okraj vsled pooblastila od dne 26. avgusta t. l. To se nam res čudno zdi. Zakaj nij prišel g. Kukovec sam, zakaj se je baš g. Kadi dalo pooblastilo v tako važnej reči? Dr. Strafella ptujski okraj, Filip Mravljak sv. lenartski in gorenje radgonski, Ludvik Beier arveški, J. Schweighofer lipniški in dr. Schmiederer mariborski. Tem je dr. Schmiederer predložil g. Seidlov račun od dne 1. oktobra 1868 do dne 1. aprila 1880, rekoč, da v teh letih g. Seidl nij polagal nobenega računa in da je v blagajnici založen ostanek 5449 gold. 67 kr. To nam je čudna izjava! Pregledovalci računov okrajnega zastopa mariborskega so dne 5. aprila 1880 našli v blagajnici samo 2400 gold. No, in zdaj je hipoma v njej 5449 gold. Kdo je pa manjkajočih 3049 gold. žrtvoval? Sila vendar tudi liberalna kola lomi in dreganje v „Gospodarji“ je vsakako nekaj vredno. Zbrani so potem sklenili glasovati po glavah in tako so okraji ljutomerski, gorenje radgonski, ivniški in lands-

berški svoj glas zgubili. Je li to pravično? G. Reimoser je nasvetoval, naj zbrani izrečejo, da imajo pravico denes o računu sklepati in ga odobriti, se vé tako, da ne bi n'hčel imel dalje ugovarjati. Za nasvet bili so vsi, razen dveh gospodov, kojih imena nam je pa zapisnik zmolčal. Potem so dr. Strafella, Mravljak in Reimoser šli 11 računov pregledovat ter so naposled zbranim nasvetovali, naj se računi odobrijo tako, da je dohodkov 16.809 gold. 57 kr. bilo, a potroškov 11.359 gold. 90 kr. in torej ostanka v blagajnici še 5449 gld. 67 kr. Gospod Seidl je mej potroške vračunal tudi 4600 gold. plače za oskrbovanje, kar je g. Reimoser imenoval dar za Seidla ali „remuneracijo“. To se je celo tem gospodom preveč zdelo in so rekli, da ima g. Seidl 1600 gold. še vrniti, tako, da se mu samo 3000 gold. oskrbnine za „kreisamt“ prizna. Vseh 14 okrajev ima torej dobiti založenih 5449 gold. 67 kr. in od g. Seidla še 1600 gold., vkup 7049 gold. 67 kr. Tako je bil račun sprejet, odobren in likvidiran. Pristavili so še, da ima okrajni odbor mariborski dolžnih 1600 gold. od g. Seidla terjati, pa tožiti ga nikakor ne sme, kar je se vé za takšno liberalno gospodarjenje velike važnosti. Naposled se je sklenilo „kreisamt“ z vrtom po dražbi prodati do dne 31. marca 1881. Temu se bo marsikdo čudil, zlasti, ako pomisli, da po nobenej postavi, pa tudi po nobenem sklepu okrajnih zastopov néma g. Seidl kakšne pravice terjati dara 4600 gld. Kajti takšnega sklepa o „remuneraciji“ zanj nikdar nij in bi tudi ne veljal, ker § 45 dotične postave veli, da je služba okrajnega zastopništva častna služba ter morejo le načelnik in odborniki zahtevati, da se jim gotovi potroški vrnejo. Končno še opomnimo, da po mnenji zvedencev gg. načelniki nikakor nijso imeli pravice brez dovoljenja odborov, brez privoljenja zastopov toliko denarjev oddati in račun o „kreisamtu“ meni nič tebi nič kot dognan in rešen proglasiti. Načelniki so odgovorni za to, kar delajo!

— (Svarilo Slovincem pred izseljevanjem v Ameriko.) Lani smo poročali, da se je več slovenskih ljudij iz našega Primorja dalo agentom preslepariti na seljenje v Ameriko. Zdaj pa tržaška „Edinost“ poroča, da ti izseljenci domov pišejo, kako grozno slabo se jim godi. Tako-le se poroča: „Dve debeli pismi prišli sta s Parana v Argentinske republiki. Svojih žalostij in nesreč ne morejo zadosti popisati ti ubogi ljudje. Kdor

uri v jutro, mu dá opat ključ in reče, naj gré precej na breg in naj vizira tisti sod, ki je na pipi, a s Tončkom da ne sme nič govoriti, ampak naravnost njemu povedati, koliko je še vina notri.

Jožek gre in gre po bregu gori in preišljuje mej potom, kaj in kako bi naredil, da ne bi nikomur krivice napravil in nazadnje zračuna, koliko vina bi moglo še biti v sodu. Ko pride domov na raport, pové opatu, koliko je še vina v sodu, pa siromak se je bil menda grdo zmotil v računu, ker je opatu povedal, da je še toliko vina v sodu, da bi ga bilo po njegovem računu več, nego ga je bilo dan prej cerkvenega shoda, ko je opat sam brez znanja Tončkovega in Jožkovega viziral sod. — Posledica te zmote je bila, ka je opat rekel: „Le pojdi v šolo, ti Jožek, Tonček je pošten, ti pa nijsi!“

Kedar je moral Janez zapreči konje in sta se imela voziti kam z opatom Tonček in Jožek, je navadno nastal domač prepir mej

njima, ker je le eden smel sedeti v kočiji poleg opata, drugi je pa moral sedeti poleg Janeza. Tonček je bil bolj počasen, in tako se je rado zgodilo, da je Jožek pravodobno zasel mesto v kočiji, dokler se je Tonček še le pripravljaj na voz.

Neko nedeljo sta se vozila Tonček in Jožek z opatom na Pako, in po navadi je Jožek smuknil v kočijo, a Tonček je moral prisesti k Janezu.

Opat je dobro poznal slabosti Tončkove kakor tudi Jožkove, in je lepo dremal mej potom v kočiji. Iz Celja do Žalca se vozeč je Jožek pogosto dregnil od zadaj Tončka in nategnil mu je parkrat škrice na suknji, kakor da bi ga dražiti hotel, misleč, da opat spi. Naenkrat reče opat Janezu na sredi ceste, naj malo postoji, in ko je zaostavil konje Janez, reče opat: „Ti Jožek uže predolgo sedi v kočiji, zdaj naj pa še Tonček sede k meni, ti Jožek pa pojdi sedet k Janezu.“

Veselo je skočil Tonček v kočijo, a Jo-

žek se je počasi vlekel k Janezu gor, kakor da bi mu previsoko bil sedež, ali tukaj nij imel nobeden nič govoriti, kakor je bila opatova volja, tako sta morala sedeti oba, Tonček in Jožek.

Vozijo se en čas, opat zopet dremlje, a Tonček drega in nacukava Jožka, ter se mu posmehuje hudobno.

Črez nekaj časa vpraša opat Tončka: „Povej mi ti Tonček, kakšen patron je pa v Paki?“

„V Št. Petru je sv. Peter, to vem, v Šmarji je mati božja, v št. Jurji je sv. Jurij —“ odgovarja počasi Tonček.

„Na Paki je pa sv. Martin!“ se zadere Jožek poleg Janeza sedeč, obrne se ponosno in gleda Tončka zaničljivo.

„Postani, Janez, postani! ti Jožek pa tudi sedi k meni, saj ti bolj veš, kje je kateri svetnik patron, s teboj se lahko kaj razgovarjam, Tonček pa nič ne vé.“

(Konec prih.)

koli ove liste (izseljencev) bere ali sliši brati, ne bo nikoli želel si v Ameriko. Tam umirajo za lakoto. Več dni so morali jesti samo travo — mala otročiča sta jim umrla, najbrže za lakoto, ker jeden otrok je še zadnje uro klical: Mama, kruha! Pa ga nij bilo kje dobiti v samotni, kamor so bili zapeljani koj od začetka. Zdaj smo, pravijo, kakor cigani. Kdor more delati, dela le za živež — kdor pa ne more, mora beračiti. Gospodarji, ki dajo neobdelano zemljo v zakup, so z izseljenci strašansko strogi in neusmiljeni. V Parani so sicer cerkve in duhovni, ali za izseljence se ti ne brigajo, ker ne umejo jezika. Če izseljenec umre, morajo ga sami zakopati, brez duhovna in brez zvonjenja v neblagoslovljeno zemljo. Ko so naši izseljenci svojega otroka tako pokopali, še dopuščeno jim nij bilo gomile na grobu pustiti; poljski čuvaj jim prinese velik bät ter zapoved: da morajo otroka sè zemljo vred zabiti v tla, ker gospodar hoče imeti ravno polje. Tako je v Ameriki.“

Razne vesti.

* (Nevernik ne more biti porotnik.) Dne 3. t. m. je bila v Taboru na Češkem porotna sodnijska obravnava. Ko so izžrebani porotniki prisegali, reče, jeden Alfons Stasny, ko nanj vrsta pride: „Jaz sem nevernik (ateist), ne prisežem na Boga“. Predsednik mu reče: „Vi pa menda vendar verujete v jednega Boga, mi ugasnemo torej sveče, po tlej pa lahko prisežete“. Ali bogataj tudi po tlej nij hotel priseči, češ, da v Boga sploh ne veruje. Sodniki so stopili v posvetovanje, kaj storiti. Rekli so potem to sodbo, da, ker on v Boga ne veruje, tudi sodišče njemu ne veruje, zato naj odstopi kot porotnik, a namesto njega naj vstopi namestnik.

* (Nesreča pod zemljo.) Iz Angleškega se telegrafično poroča spet nesrečna eksplozija ali razstrelba v rudniku. Dne 8. septembra je v Seahamskem rudniku blizu Durhama eksplodiral gas, ki se je v glavnej cevi užgal bil. Dozdaj po eksploziji ne morejo še v jamo, ali bojé se, da so skoro vsi delavci, ki so bili v globini, mrtvi.

* (Trtna uš) phylloxera se je pokazala, kakor se iz Milana telegrafuje, tudi ob Campagna de Agrate pri Monzi. Okolo 370 hektarov so večaki uže preiskali, 80 procentov trte je okužene. Vlada italijanska je ukazala potrebne reči zoper razširjenje phylloxere.

* (Smodnik) je v Steinachu pri Lincu dne 5. t. m. po noči eksplodiral in stope raznesel. Celo poslopje je šlo v zrak tako, da niti kamen nij ostal na kamenu.

* (Sè strelnim orožjem ne igrati se.) V Dornbirnu se je 17 let stari fante igral z revolverjem svojega očeta. Naenkrat se mu revolver sproži in krogla zadene njegovo 11 let staro sestrico, ki se zgrudi mrtva na tla.

* (Mati z otrokoma ubita od strele.) V 6. dan t. m. ob dveh popoldne nastala je nad Tišnovskim Predkloštom poleg Brna nevihta. Strela udari ter ubije neko žensko in njena dva otroka. Ženska je namreč pred prag izlila vodo, otroka pa sta šla za njo, boječa se menda grmenja; ravno v onem trenutku pa vanje udari strela ter so bili vsi trije mrtvi na mestu.

* (Nevarni ciganje.) Zadnje nedeljo so se ciganje poleg Monakovega stepi mej soboj. Na potu pride neki žandar, ki ciganom ukaže, da bodo mirni. Ti pa so začeli iz revolverjev nanj streljati. Žandar vzdigne puško, ustrelil in mrtve se zvali jeden cigan na tla. Tedaj pa so žandarja obkolili ciganje in po njem bi bilo, da mu nijso na pomoč prihiteli ljudje. Ciganje so na to pobegnili, a ujeli so vse še istega dne.

* (Kosti starih junakov.) Pred kratkim so na Chäronejskem bojišči našli množico kostnjakov. Iz Aten se o tem piše: Pavzanija in Plutarh pišeta, da je v l. 338.

pred Kristom 30.000 Makedoncev pod vodstvom Filipa ter njega osemnajst let starega sina Aleksandra uničilo zadnjo vojsko tačas združenih Atencev in Tebancev. Boj je bil tako strahovit in krvav, da so reko, ki deli ravnic, a je denes osušena, imenovali krvavo. „Sveta četa“ Tebancev, obstoječa iz 300 mladencev junakov, je prišla zadnja v boji na vrsto ter bila popolnoma uničena. Teh tristo junakov so zdaj v zemlji našli, tako kakor so bili tačas zakopani. Na njihovem grobu je stal velikanski lev, katerega je pa nevedno ljudstvo zdrobilo, nadejajoče se pod njim zaklada. Na tem mestu so zdaj pričeli kopati, ter so našli s prva 25 metrov dolg, 15 metrov širok in 2 metra visok zid, katerega je bilo v zemlji še 1 1/2 metra. V paralelogramu tega zidu so našli štiri metre pod zemljo ostanke 185 Tebancev, ležečih po štirideset vstrie drug pri družem tako, kakor so umrli. Sedem vrst so uže izkopali. Glave vsake druge vrste leže na nogah prednje vrste. Na vseh mrtvacih so še znamenja ran, katere so dobili v boju. Koplje se še dalje. Orožja pri mrtvih nijso našli, ker so ga zmaganim navadno pobirali.

Umrli so v Ljubljani:

7. septembra: Vinko Jerič, c. kr. računski asistent in rezervni lajtenant 12. artilerijskega polka, 24 let, v gospodskih ulicah št. 14, za jetiko. — Marija Krašovec, trgovčeva vdova, 63 let, pred škofijo št. 21, za spridenjem drobiš.

8. septembra: Josip Arko, 1 1/2 leta, in Anton Arko, 4 mes., železnikovega izprednika sinova, v Kravjej dolini št. 20, za rubečico. — Ivana Kohovšek, deklina hči, 4 mes., na krakovskem nasipu št. 16, za katarom v črevesu. — Konstantin Trojanič, zasebnik, 73 let, v gledališki ulici št. 1, za prsno vodenico.

Tuji.

9. septembra:

Pri **Malléi**: Gigl iz Dunaja. — Urbančič iz Predvora. — Richter iz Dunaja. — Daiš iz Trsta. — Hofbauer iz Zagreba. — Wiplinger iz Dunaja. — Gramer iz Kočevja.

Pri **avstrijskem cesarji**: Jetel, Feistl iz Neuhaus.

Dunajska borza 10. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	80	"
Zlata rente . . .	88	60	"
1860 drž. posojilo . . .	132	—	"
Akcije narodne banke . . .	829	—	"
Kreditne akcije . . .	290	30	"
London . . .	118	—	"
Srebro . . .	—	—	"
Napol. . .	9	38	"
C. kr. cekini . . .	5	62	"
Državne marke . . .	58	—	"

Dijake

na hrano in v stanovanje

sprejema solidna rodbina v **Gorici**. Pogoji so jako ugodni ter natančneje pove iz uljudnosti opravištvu tega lista. (429—1)

Trakuljo

(105—7) (ploščato glisto) prežene
dr. Bloch na Dunaji,
Praterstrasse 42, tudi pismeno.

Št. 215.

(426—2)

Pričetek šol.

V mestnih ljudskih šolah v Ljubljani, in sicer:

V I. in II. deškeje mestnej šoli, v mestnej dekliškeje šoli in v nunskeje dekliškeje šoli prične se šolsko leto 1880/81

dne 17. septembra 1880.

Vpisovanje se prične dne 14. in 15. septembra t. l. za I. mestno deško šolo v licealnem poslopji, za II. mestno deško šolo v šolskem poslopji na Cojzovej cesti, za mestno dekliško šolo v redutnem poslopji in za nunsko dekliško šolo v nunskem samostanu.

Mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 7. septembra 1880.

Prvosednik: Laschan.

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezni, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

G. lekarnarju **J. Seichertu** v kopelji Rožnavi. Prosim pošljite mi s poštanim povzetjem 3 zavitke svojega mnogo slavljeneja čaja zoper kašelj in 4 škatlice maho-celtilčkov pod naslovom: **baron Badenfeld** v trgu Rosswaldu.

G. lekarnarju **J. Seichertu** v kopelji Rožnavi. Dasi tudi nijsem več tako bolan, kakor preje, ker opravljam zopet svoje dolžnosti, nečem vendar biti brez Vaših skušenih zdravil, ker bi zimo komaj še preživel, da jih nijsem rabil. Prejšnje moje bolezni čutim zjutraj samo še veliko sušo v grlu in prsi me pečejo, a če rabim Vaš čaj ali Vaše celtilčke, odleže mi takoj. Ker mi je obojega zmanjkalo, izvolite mi dakle poslati s poštanim povzetjem dva zavitka radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatlic rožnavskih maho-rastlinskih celtilčkov. Z vsem spoštovanjem ostajam Vašemu blagorodju udani

Hubert Zelinka,

župnik v Objeravi na Moravskem.

(47—3)

Vaše blagorodje!

Izvolite mi s poštanim obratom poslati za priloženo vsoto 6 gld. 10 kr. 3 zavitke radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatlic rožnavskih maho-rastlinskih celtilčkov. To izvrstno zdravilo mi jako godi in upam, da koristi tudi drugim.

Z visokim spoštovanjem

J. N. Šafranek,

vikar frančiškanski v Turnavi (Česko).

Vaše blagorodje!

Pošljite mi s poštanim obratom 1 zavitek svojega toliko heajenega radgostskega univerzalnega čaja in 1 škatlico rožnavskih celtilčkov z navodom za rabo s poštanim povzetjem.

Udani **Kovač,** profesor.

V Mariboru, dne 12. februarja 1879.

Od tega po zdravniškeje razloži in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatla Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posébe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se **jedino** le v lekarni **J. Seicherta** v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarni: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbe v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradci, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rotenmanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materjalnega blaga.

Rožnovski cvet za živece, hitro in trajno zdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).

Jedna originalna steklenica z navodom, kako lek rabiti, stane 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava takšna voda se dobiva samo neposredno v lekarni rožnovskeje.

Rožnavske majeye brinze (pravi ovčji sir). Ker je podpisani prevzel na svoje stroške jedno največjih tukajšnjih planinskih salaš, pošilja ovčji sir najboljše vrste 1 kilo s posodo vred 60 kr. av. v.

Pri pošiljanji po pošti (poština je jednaka do 5 kilo) velja kolek in zavoj 10 kr. več.

Naslov: **J. Seichert**, lekar v kopelji Rožnavi.